

В. С. Коваль

Другий фронт

ДРУГИЙ ФРОНТ – воєнні дії США, Великої Британії та їх союзників проти Німеччини в Західній Європі під час Другої світової війни. Розгорталися у 8 етапів. Перший (Норманд. десантна операція) – висадка 6 червня 1944 у Нормандії (Пн. Франція) найбільших в історії мор. і повітр. десантів. У перший день операції на відтинку узбережжя протяжністю понад 80 км з 4-х тис. суден висаджено 5 десантів, загалом – 156 тис. солдатів й офіцерів (3 авіадесантні та 5 піхот. дивізій, 1 танк. бригада); наступ. дня, крім піхоти, – ще 2 танк. дивізії й 3 танк. бригади. Німці мали у Франції 1546 тис. солдатів й офіцерів і бл. 2-х тис. танків, однак вторгнення очікували в ін. місці. Вирішал. роль відіграла колосал. перевага союзників у повітрі – дії флоту й армії підтримували 11 тис. літаків. Головнокомандувач союзниц. військ у Європі – амер. генерал [Д. Айзенгавер](#). Другий етап операції (7–11 червня 1944) – бої за розширення та з'єднання у суціл. берегову смугу всіх р-нів вторгнення; третій (12 червня – 24 липня 1944) – бої за перетворення берегової смуги на стратег. плацдарм, концентрація на ньому військ і техніки для наступу; четвертий (25 липня – 12 вересня 1944) – стратег. наступ, визволення Зх. Європи, вихід до кордону Німеччини. На серед. вересня 1944 союзники переправили на континент 2,1 млн осіб, сотні тисяч одиниць бойової техніки й автотранспорту, мільйони тонн пального та ін. У жовтні 1944 1-а канад. армія визволила Нідерланди, після чого гол. портом постачання Д. ф. стало м. Антверпен. П'ятий етап (грудень 1944 – січень 1945) – відбиття контрнаступу нім. військ з Арденн (гір. масив на пд. Бельгії, частково у Франції та Люксембурзі) на Антверпен; шостий (8 лютого – 10 березня 1945) – наступ між р. Маас (впадає у лівий рукав р. Рейн) і Рейном, подолання т. зв. лінії Зигфріда; сьомий (23 березня – 1 квітня 1945) – форсування Рейну та оточення Руру (пром. р-н на зх. Німеччини) з Пн.; восьмий (2 квітня – 7 травня 1945) – наступ до р. Ельба та підписання поперед. капітуляції нім. командуванням у м. Реймс (Франція).

Рекомендована література

1. Кулиш В. М. История второго фронта. Москва, 1971.

Бібліографічний опис:

Другий фронт / В. С. Коваль// Енциклопедія Сучасної України [Електронний ресурс] / Редкол.: І. М. Дзюба, А. І. Жуковський, М. Г. Железняк [та ін.] ; НАН України, НТШ. – К. : Інститут енциклопедичних досліджень НАН України, 2008. – Режим доступу:

<https://esu.com.ua/article-21895>

2001-2025 © Ця енциклопедична стаття захищена авторським правом згідно з чинним законодавством України ([докладніше](#)).